

Sygn. akt II Cz 460/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2015r. **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy**

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Irena Dobosiewicz /spr./

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2015r. na posiedzeniu niejawnym **sprawy z wniosku S. B. z udziałem K. M. o podział majątku wspólnego**

na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sadu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 marca 2015 r. sygn. akt II Ns 4350 /14

postanawia:

I. zmieni ć zaskarżone postanowienie w punkcie 1 /pierwszym/ i 2/ drugim/

i zwolni ć wnioskodawczynię od kosztów sądowych w całości,

II. oddali ć zażalenie w pozostałej części.

II Cz 460/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 11 marca 2015r. zwolnił wnioskodawczynię od kosztów sądowych w 1/2 części, oddalił wniosek w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych w pozostałym zakresie oraz w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

W ocenie Sądu Rejonowego wnioskodawczyni decydując się na zainicjowanie postępowania przed sądem miała możliwość zgromadzenia oszczędności na ten cel, tym bardziej że ona i jej mąż /tak w uzasadnieniu/ uzyskują dochody w wysokości około 1800 zł, nadto otrzymuje wnioskodawczyni alimenty na 13 letnią córkę w wysokości 600 zł. Miesięczne koszty utrzymania to kwota około 1400 zł, nadto wnioskodawczyni w sposób preferencyjny traktuje swoje zobowiązania, a od Skarbu Państwa oczekuje zwolnienia od kosztów sądowych.

Reasumując, Sąd Rejonowy uznał, że zwolnienie wnioskodawczyni w połowie od kosztów sądowych znajduje uzasadnienie, gdy zważy się na fakt wychonywania i utrzymania córki oraz wysokość uzyskiwanych dochodów /art. 101 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych/.

Rozpoznając zaś wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, Sąd Rejonowy uznał, że nie zachodzi w przypadku wnioskodawczyni taka konieczność. Jest ona bowiem osobą radzącą sobie z podejmowaniem decyzji, treść wniosku nie świadczy o nieporadności wnioskodawczyni. Poza tym sprawa obecnie nie ma skomplikowanego charakteru tak od strony faktycznej jak i prawnej, tym bardziej, że w sprawach o podział majątku wspólnego na sąd nałożono obowiązek działania z urzędu w zakresie ustalenia składu i wartości majątku wspólnego oraz rozliczenia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty byłych małżonków.

W tej części Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 117§5 w zw. z art. 13§2 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawczyni domagała się zmiany punktu 2 i zwolnienia jej w całości od kosztów sądowych oraz – w zakresie punktu 3, ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

W jej ocenie Sąd Rejonowy uwzględnił tylko te wydatki, które zostały wskazane w oświadczeniu a dotyczące opłat za mieszkanie i media oraz kredyt. W ogóle nie wziął zaś, pod uwagę tych wydatków, których wnioskodawczyni w oświadczeniu nie wskazała, a które są oczywiste i konieczne, tj. wydatki na wyżywienie, odzież, środki czystości, książki dla córki. To zaś czyni niemożliwym zgromadzenie jakichkolwiek oszczędności.

W zakresie zaś odmowy przyznania jej pełnomocnika z urzędu, wskazała, iż obawia się samodzielnego występowania przed sądem, a to z uwagi na charakter sprawy i charakter pracy byłego małżonka.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dotyczące odmowy zwolnienia wnioskodawczyni w całości od kosztów sądowych zasługuje na uwzględnienie, natomiast w pozostałym zakresie podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko skarżącej, że Sąd I instancji, wskazując na możliwości poczynienia przez wnioskodawczynię oszczędności przed wystąpieniem z wnioskiem o podział majątku wspólnego, w sposób niedostateczny rozważył jej sytuację majątkową, zwłaszcza pod kątem niezbędnych wydatków i tego, że tylko sama z córką prowadzi gospodarstwo domowe.

W oświadczeniu o stanie majątkowym i rodzinnym wnioskodawczyni wskazała bowiem tylko na wydatki związane z utrzymaniem mieszkania oraz na media i obiady w szkole dla córki. Jest to kwota 1280 zł /vide – k.7 akt/, Tymczasem poza tymi wydatkami konieczne są także wydatki na wyżywienie dla wnioskodawczyni i córki, odzież, książki, rozrywki dla dziecka, które liczy 13 lat. Poza tym kredyt w kwocie 200 zł, który spłaca wnioskodawczyni został zaciągnięty na zakup pralki i lodówki, a nie na inne, konsumpcyjne cele.

Powyższe okoliczności wskazują jednoznacznie na to, że wnioskodawczyni, dysponując łącznie kwotą 2400 zł /wynagrodzenie i 600 zł alimentów/ absolutnie nie była i nie jest w stanie poczynić oszczędności na uiszczenie kosztów sądowych w sprawie.

Stąd w tym zakresie Sąd Okręgowy, na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13§2 i art. 397§2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w punktach 1 i 2 i zwolnił wnioskodawczynię w całości od ponoszenia kosztów sądowych /art. 100 ust.2 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych/.

W przedmiocie odmowy przyznania pełnomocnika z urzędu, to zażalenie podlegało oddaleniu.

Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że wniosek o podział majątku wspólnego i jego uzasadnienie nie wskazują na nieporadność skarżącej, poza tym treść wniosku nie wskazuje na skomplikowany charakter sprawy. Nadto istotne jest i to, na co zwrócił dodatkowo uwagę Sąd Rejonowy, tj. fakt działania Sądu w tego typu sprawach z urzędu. Poza tym Sąd ma możliwość, w razie uzasadnionej potrzeby, udzielania stronom i uczestnikom postępowania działających bez pełnomocników profesjonalnych niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych, o czym stanowi art. 5 k.p.c.

Sąd Okręgowy zwraca nadto uwagę na to, że obecne rozstrzygnięcie w tym zakresie nie jest ostateczne i wnioskodawczyni, na każdym etapie postępowania wniosek o przyznanie jej pełnomocnika z urzędu ponowić.

Stąd co do punktu 3 zaskarżonego postanowienia Sąd Odwoławczy zażalenie oddalił na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c.